

Pápválasztás. A szavazás 3 fázisban történik.

Az **1. fázis** előfázisnak nevezhető, s a következőket foglalja magában:

- a) a 2 ceremoniárius előkészíti és kiosztja a szavazócédulákat, legalább kettőt vagy hármat adva minden választó bíborosnak;
- b) a 3 Scrutator (szavazatszámoló), a 3 betegek szavazatait összegyűjtő, akiket rövidség kedvéért Infirmáriusnak nevezünk, és a három Revisor (ellenőr) kisorsolása a választó bíborosok közül; e sorsolást az utolsó diákonus bíboros végzi nyilvánosan, úgy, hogy egyenként húzza ki a kilenc nevet, akiknek e feladatokat kell végezniük;
- c) ha a Scrutatorok, Infirmariusok és Revisorok sorshúzása olyan választó bíborosokra esnék, akik betegség v. más ok miatt e feladat végzésében akadályoztatva vannak, helyettük más, nem akadályozott nevet kell húzni. Az első hármas csoport tagjai lesznek a Scrutatorok, a másodiké az Infirmariusok, a harmadiké a Revisorok.

A szavazás e fázisában a következő rendelkezéseket kell betartani:

- a) a szavazócédula négyszögletes legyen, felső felében lehetőleg nyomtatva e szavak álljanak: Eligo in Summum Pontificem, az alsó fele üres legyen, ahová a választott nevet kell írni; ezért a cédulának akkorának kel lennie, hogy félbe lehessen hajtani;
- b) a szavazócédulát minden egyes választó bíborosnak titkosan kell kitöltenie; olvashatóan, de amennyire lehet, föl nem ismerhető írással írja rá annak nevet, akit választ, de csak egy nevet, különben szavazása érvénytelen, s ezután kétszer hajtsa össze a cédulát;
- c) a szavazás alatt csak a választó bíborosok lehetnek a Sixtusi kápolnában, ezért, amint a szavazócédulák kiosztása megtörtént, még mielőtt a választók írni kezdenének, a bíboros koll. titkárának és a pápai liturgiák szertartásmesterének el kell hagynia a termet; távozásuk után az utolsó diákonus bíboros bezárja az ajtót, majd ahányszor szükséges, nyitja és zárja, pl. amikor az Infirmariusok kimennek, hogy összeszedjék a betegek szavazatait, s amikor visszatérnek a Kápolnába.

A **második fázis** a tulajdonképpeni szavazás, ami a következőkből áll:

- a) a szavazócédulák elhelyezése az urnában;
- b) összekeverésük és kivételük;
- c) a szavazócédulák kibontása.

A választó bíborosok, miután megírták és összehajtották a szavazócédulát, egyenként, a precendencia szokásos rendjében, láthatóan feltartva a kezükben odaviszik azt az oltárhoz, amely mellett ott állnak a Scrutatorok, s amelyre elhelyeztek egy urnát, rajta tálcával a cédulák összegyűjtésére. Az oltár előtt a választó bíboros hangosan elmondja a következő esküformulát: Tanúnak hívom az Úr Krisztust, aki ítélni fog felettem, hogy szavazatomat arra adtam, akit Isten akarata szerint megválasztandónak tartok. - Ezután a szavazócédulát a tálcára

teszi és ezzel dobja az urnába. Ezek megtörténte után meghajol az oltár előtt, és visszatér a helyére. Ha a Kápolnában jelenlévő választó bíborosok közül valaki nem tud odamenni az oltárhoz, mert beteg, az utolsó Scrutator menjen oda hozzá, s miután a bíboros elmondta az esküt, adja át céduláját a Scrutatornak, aki jól láthatóan vigye oda az oltárhoz, s anélkül, hogy elmondaná az esküt, tegye rá a tálcára és ezzel dobja be az urnába. - Ha beteg választó bíborosok vannak a saját szobáikban, akikről a konst. 41. és köv. pontjai szóltak, a 3 Infirmárius menjen el hozzájuk egy dobozzal, melynek felső részén nyílás van, s ezen keresztül be lehet dobni az összehajtott szavazócédulát. A Scrutatorok, mielőtt átadnák e dobozt az Infirmáriusoknak, nyilvánosan nyissák ki, hogy a többi választók is láthassák, hogy üres, ezután zárják be és kulcsát helyezték el az oltáron.

Ezt követően az Infirmáriusok a zárt dobozzal és kis edényben megfelelő számú szavazócédulával induljanak el megfelelő kísérettel a Szt Márta Házba. Egyenként térjenek be a betegekhez, aki fogja a cédulát, titokban töltse ki, hajtsa össze, és a kellő eskü elmondása után a nyíláson át dobja be a dobozba. Ha egy beteg képtelen az írásra, a 3 Infirmárius egyike vagy a beteg által megkért választó bíboros, miután esküt tett az Infirmáriusok kezébe a titoktartásról, tegye meg a fent mondottakat. - Ezután az Infirmáriusok vigyék vissza a dobozt a Kápolnába, ahol, miután a jelenlévő bíborosok mind leadták szavazatukat, a Scrutatorok kinyitják, megszámlálják a benne található szavazócédulákat, s megbizonyosodva arról, hogy számuk megegyezik a betegekével, egyenként a tálcára helyezik és bedobják az urnába a szavazócédulákat. - Hogy a szavazás hosszúra ne nyúljon, az Infirmáriusok megírhatják és bedobhatják az urnába saját szavazócédulájukat az első bíborosok után, és indulhatnak a betegek szavazatainak összegyűjtésére a fenti módon, miközben a többi választók leadják szavazataikat.

Miután az összes választó bíboros bedobta szavazócéduláját az urnába, az első Scrutator többször megrázza, hogy a cédulák összekeveredjenek, majd az utolsó Scrutator megy, hogy megszámlálja, egyiket a másik után véve ki, jól láthatóan, és beleteszi egy másik, odakészített üres urnába. Ha a szavazócédulák száma nem egyezik a választók számával, az összest el kell égetni, újabb szavazást kell kezdeni; ha pedig a cédulák száma megegyezik a szavazókéval, következik a szavazócédulák felbontása a következő módon.

A Scrutatorok odaülnek az oltár mellett álló asztalhoz: közülük az első fog egy szavazócédulát, kibontja, elolvassa a választott nevét, átadja a második Scrutatornak, aki szintén megnézi a választott nevét, majd továbbadja a harmadiknak, aki hangosan és érthetően felolvassa a választott nevét, úgy, hogy az összes jelenlévő választó fel tudja jegyezni egy lapra. Ő maga is feljegyzi az olvasott nevet. Ha bontás során akadna két, egymásba hajtogatott cédula, melyek láthatóan egy szavazótól származnak és ugyanaz a név van rajtuk, az egy szavazatnak számít; ha ellenben két különböző név volna rajtuk, egyik sem érvényes szavazat. Magát az egész szavazást azonban egyik esetben sem kell emiatt érvénytelennek tekinteni.

A szavazócédulák felbontásának végeztével a Scrutatorok összegezik az egyes nevekre adott szavazatokat, és följegyzik egy külön lapra. Az utolsó Scrutator, ahogyan egyenként felolvasta a cédulákat, túvel átszúrja az Eligo szónál és fonálra fűzi, hogy biztonságosan lehessen tárolni őket. A nevek felolvasása után a fonál két végét összekötik, és a szavazócédulákat így helyezik el egy dobozban vagy az asztal szélén.

Ezután következik a **harmadik, az utófázisnak is nevezett fázis**, melynek összetevői:

- a) a szavazatok megszámlálása,
- b) ellenőrzésük,
- c) a szavazócédulák elégetése.

A Scrutatorok összegezik a szavazatokat, s ha senki nem érte el a 2/3-os többséget azon a szavazáson, a p. nincs megválasztva; ha ellenben valaki megkapta a szavazatok 2/3-át, a római pápa megválasztása kánonjogilag érvényes. Mindkét esetben, tehát akár megtörtént a megválasztás, akár nem, a Revizoroknak ellenőrizniük kell mind a szavazócédulákat, mind a Scrutatorok följegyzéseit, hogy megbizonyosodjanak arról, hogy pontosan és hűségesen teljesítették feladatukat.

Az ellenőrzés után azonnal, még mielőtt a választó bíborosok elhagynák a Sixtusi kápolnát, a Scrutatorok a bíboros koll. titkárának és a ceremóniáriusoknak a segítségével (kiket közben az utolsó diákonus bíboros behívott) az összes cédulákat elégetik. Ha azonban mindjárt egy újabb szavazást kell kezdeni, az első szavazás céduláit a végén, a másodikéval együtt kell elégetni.

Az összes és minden egyes választó bíboros a biztonságosabb titoktartás végett adja át a camerlengo bíborosnak vagy 3 asszisztense egyikének mindazokat az írásokat, melyeket az egyes szavazások kimenetelével kapcsolatban jegyzeteltek, hogy a cédulákkal együtt elégezzék azokat.

A pápaválasztás végén a Római Szt Egyház. camerlengo bíborosa készítsen beszámolót, és a 3 asszisztens bíboros írja azt alá. Ez rögzíti az egyes ülések szavazásainak eredményét. E jelentést át kell adni a pápának, majd a levéltárban, lepecsételt borítékban kell őrizni, és senki föl nem nyithatja, ha csak a pápa erre kifejezetten engedélyt nem ad. - II. János Pál p. megerősítette elődei (Szt X. Pius, XII. Pius és VI. Pál p.) rendelkezéseit, előírja, hogy a Konklávéba való bemenetel délutánját kivéve délelőtt is, délután is, azonnal az eredménytelen szavazás után kezdjék meg az újabb szavazást, és adják le újból szavazataikat.

E 2. szavazásnál mindent ugyanúgy kell tenni, mint az elsőnél, kivéve hogy nem kell újból esküt tenni, sem új Scrutatorokat, Infirmáriusokat és Revizorokat választani, mert az első szavazáskor választottak érvényben vannak. - Mindazt,

amit a konst. meghatározott a szavazások lefolytatását illetően, a választó bíborosoknak gondosan meg kell tartaniuk minden szavazásnál, melyeket az Ordo rituum conclavisban előírt szentmise vagy az imádságok elvégzése után minden nap délelőtt és délután meg kell tartani.

Abban az esetben, ha a választó bíborosok nem tudnak megegyezni a megválasztandó személyében, 3 eredménytelen (a 62. és köv. pontokban meghatározott módon lefolytatott) szavazási nap után, legfőljebb 1 napra föl kell függeszteni a szavazást, hogy időt kapjanak a választók imádságra, egymás közti megbeszélésre és egy rövid buzdító elmélkedésre, melyet az első Diákonus bíboros tart a többieknek.

Újrakezdve a szavazásokat a megszabott módon, ha 7 forduló után nem történt meg a megválasztás, újra tartsanak imádságos, megbeszélési és elmélkedési szünetet, és az elmélkedést most a papi rend első bíborosa tartsa. Ha ezután újabb 7 szavazás marad eredménytelen, ismét tartsanak imádságos, megbeszélési és elmélkedési szünetet, és az elmélkedést a püspöki rend első bíborosa tartsa. Ezután kezdjék el újra a meghatározott módon a szavazást, amit eredménytelenség esetén hétszer ismétljenek meg.

Ha a szavazások eredménytelenek maradnak, jóllehet a fenti pontban megszabottak szerint jártak el, a camerlengo hívja össze a választó bíborosokat, hogy nyilvánítsanak véleményt a folytatásról, és ezután az történjék, amit abszolút többségük határozott. Azonban nem térhetnek el attól, ami az érvényes megválasztáshoz szükséges, elegendőnek tartván a szavazatok abszolút többségét, vagy 2 név között akarnának választani, akik az előző szavazásnál a szavazatok nagyobb részét kapták, és abszolút többséggel akarnának dönteni e kettő között.

Ha a pápaválasztás másként történne, mint ahogy a konst. azt előírja, vagy nem tartanának meg minden itt megszabott föltételt, a pápaválasztás emiatt érvénytelen és semmis minden további nyilatkozat nélkül, és a megválasztottat semmiféle joggal nem ruházza föl. - Mindazt, ami a római pápa megválasztásának előkészítésére és a pápaválasztás lefolytatására vonatkozik, teljes egészében meg kell tartani, akkor is, ha az Ap. Szék üresedése a pápa lemondása miatt állna elő a CIC 332.k. 2.§ és a CCOE 44.k. 2.§ szerint.